

forbruger ønsker, med det indhold og den produktionsmetode, som den enkelte forbruger ønsker.

Vi skal ikke med mærkningsordninger kunne forhindre varernes frie bevægelighed, men mærkningsordningerne skal netop være der for at give den enkelte forbruger muligheden for at tage den ene vare ned fra hylden frem for den anden og derigennem benytte sin mulighed for at træffe et politisk valg gennem valget af varer.

WTO med dets 125 medlemslande er et godt forum at diskutere mærkningsordninger i, men det er ikke vores overbevisning, at de enkelte lande ikke også inden for rammerne af WTO skal have mulighed for at øge kravene til mærkning. Det afgørende er, at man ikke udelukker et andet lands produkter fra markedet, men derfor skal man alligevel kunne stille krav om, at varerne er godt mærkede.

Forbrugerne bør nemlig sættes i centrum, men har faktisk været det, synes jeg, i forbløffende lille grad under den debat, vi har haft her i dag. Forbrugerne bliver jo stadig mere bevidste i valget af varer. Vi så for år tilbage – og det blev trukket frem her fra talerstolen, jeg ved ikke hvor mange gange dengang – eksemplet med æg, hvordan forbrugerne skiftede og ikke ønskede burhønsæg, men ville have æg, der var producerede bevidst om hønsenes vilkår.

Med den stadig mere politisk bevidste forbruger bliver det også mindre vigtigt at regulere de her områder politisk. Det er der også for mig at se nogle, der ikke rigtig har opfattet betydningen af.

Men i og med at den enkelte forbruger træffer beslutning om forbrug af varer efter politiske overbevisninger og politiske incitamenter, er det klart, at så er der også mindre behov for, at politikerne fravælger et andet lands varers adgang til vores marked. Det er for os at se en god udvikling, vi har her, og den skal vi selvfølgelig fremme. Vi skal fremme, at forbrugerne er sig deres ansvar bevidst i valget af varer.

For Dansk Folkeparti er det også afgørende, at vi som en selvfølge har stor forståelse for arbejdet for bedre miljø, og at vi har større respekt for arbejdsrettigheder. Men det er også vigtigt at forstå, at vi ofte øger målsætningerne på de her to områder, som vi jo meget ofte alle sammen deler.

Det opnår vi ved en større grad af samhandel mellem landene, ved, at vi er til stede på et andet lands marked. Ved den samhandel og den udveksling, som det giver, får vi tit en større

mulighed for at skabe forståelse for vores ønsker om et bedre miljø og større respekt for arbejdsrettighederne ved ikke at ville have samhandel med det pågældende land.

Vi skal også huske på, at et lands folks egne krav til bedre miljø og egne krav til bedre arbejdsvilkår øges i takt med den økonomiske vækst på det marked, der er tale om. Derfor er hele filosofien om, at man boykotter lande økonomisk for ad den vej at tvinge dem til større respekt for f.eks. arbejdsrettigheder, efter vores opfattelse ofte fejlslagen. Tværtimod vil landene, hvis vi giver dem mulighed for at få en øget økonomisk vækst, være i stand til selv som befolkning at stille større krav til de her ting.

Der udestår i relation til WTO, som det også har været nævnt i redegørelsen, øvelser vedrørende eksempelvis tjenesteydelser og skibstrafik, og jeg skal blot for en ordens skyld nævne, at det er vigtigt for Dansk Folkeparti, at de bliver løst, og vi håber, at regeringen gør en aktiv indsats inden for disse områder.

Så lad mig knytte en enkelt bemærkning til noget af det, der også har været diskuteret, specielt omkring Socialdemokratiets ordførers indlæg tidligere i dag om Folketingets behandling af WTO-spørgsmål. Vi er opmærksom på, at vi allerede i dag i Folketingets Europaudvalg har forhold omkring WTO til behandling. Dér, hvor der er delt kompetence, og dér, hvor EU har kompetence, er det naturligvis sådan, at vi allerede i dag i Europaudvalget diskuterer de her spørgsmål.

Men for Dansk Folkeparti er det vigtigt, at den parlamentariske indsigt i disse forhold øges, og også, at Folketingets rolle bliver større på det her område. Derfor støtter vi de tanker, der har været fremme om, at Europaudvalget skal have en større indsigt i disse forhold.

Men hvis det skal have nogen effekt og ikke bare skal blive tale, handler det ikke blot om, at udenrigsministeren eller udviklingsministeren eller en anden kommer og orienterer om forhold i relation til WTO lidt oftere, end det sker i dag. Så skal det være af en mere forpligtende art.

Derfor ser vi naturligvis frem til det arbejde, som hr. Ove Fich tidligere redegjorde for skulle påbegyndes nu i Europaudvalget og i Europaudvalgets underudvalg om en beretning om de her forhold. Vi vil i det arbejde forsøge at forpligte regeringen så meget, som det er muligt, til at komme i Europaudvalget og forelægge disse spørgsmål, således at det – naturligvis også i tråd med det, der står i den dagsor-